

Проект «Гутенберг» (Project Gutenberg): Електронна книга «Православні щоденні молитви» (Orthodox Daily Prayers)

Ця електронна книга призначена для безкоштовного використання будь-ким будь-де у Сполучених Штатах та в більшості інших частин світу майже без жодних обмежень. Ви можете копіювати її, передавати іншим або повторно використовувати згідно з умовами Ліцензії Проекту «Гутенберг», що додається до цієї електронної книги, або онлайн на сайті www.gutenberg.org. Якщо ви перебуваєте за межами Сполучених Штатів, вам слід ознайомитися із законодавством країни вашого проживання, перш ніж користуватися цією книгою.

Назва: Православні щоденні молитви (Orthodox Daily Prayers)

Автор: Невідомий

Дата випуску: 16 січня 2011 р. [EBook #34981]

Останнє оновлення: 25 вересня 2021 р.

Мова: Англійська

Підготували: Жерар Артус, Стівен Гатчесон та Команда онлайн-коректорів Distributed Proofreading Team

*** ПОЧАТОК ЕЛЕКТРОННОЇ КНИГИ ПРОЄКТУ «ГУТЕНБЕРГ»: ПРАВОСЛАВНІ ЩОДЕННІ МОЛИТВИ ***

ПРАВОСЛАВНІ ЩОДЕННІ МОЛИТВИ

ВИДАВНИЦТВО

ПРАВОСЛАВНОЇ

СЕМІНАРІЇ СВЯТОГО

ТИХОНА

**ПРАВОСЛАВНІ ЩОДЕННІ
МОЛИТВИ
ВИДАВНИЦТВО
ПРАВОСЛАВНОЇ
СЕМІНАРІЇ СВЯТОГО
ТИХОНА 1982**

Надруковано

з благословення

Його Преосвященства,

Преосвященішого

ГЕРМАНА,

Єпископа

Філадельфійського

та

Східної Пенсильванії

ЗМІСТ

- Передмова (Вступ)
- Ранкові молитви
- Поминання живих і померлих
- Молитви перед та після споживання їжі
- Повечір'я (Служба вечірніх молитов)
- Молитви на сон прийдешній
- Три канони
- Канон до Святого Причастя
- Молитви до Святого Причастя
- Подячні молитви після Святого Причастя

ПЕРЕДМОВА

МОЛИТВОСЛОВ

Цей Молитвослов містить основні щоденні молитви православного християнина, передані нам переважно Руською Церквою, хоча інші православні традиції в цьому питанні є дуже схожими.

У цій книзі ми знайдемо Псалми святого пророка і царя Давида; молитву, яку Сам Господь навчив Своїх святих учнів; молитви отців пустельників, великих ієрархів та вчителів Церкви, а також молитви отців пізніших часів.

Видання цих молитов не має на меті обмежити вільне вираження душі християнина перед Творцем, Пресвятою Богородицею та святыми. Навпаки, читаючи ці молитви, ми вчимося молитися: вони стають взірцем для наших власних особистих прохань. Часто ми прагнемо молитися, але настільки відволікаємося на метушливий світ навколо нас або пригнічені страхом і сумом, що не знаємо, з чого почати. Тоді ми відкриваємо Молитвослов [2] і виявляємо, що багато з того, що ми хотіли сказати, вже втілено в молитвах наших предків, а згодом знаходимо і власні слова, щоб продовжувати виливати своє серце.

Є ще один дар у Молитвослові. Як православні християни, ми всі є членами одного Тіла. Ми виражаємо цю єдність і беремо в ній участь під час церковних служб,

особливо під час Святої Літургії. Через Молитвослов ця єдність приходить у наші домівки або туди, де його читає православний християнин. Наші власні молитви підносяться до Престолу Божого на крилах молитов, якими народ Божий користувався протягом століть. Ми більше не молимося наодинці.

МОЛИТОВНЕ ПРАВИЛО

В історії Церкви розвинулося багато молитовних правил. Ніде і ніколи не існувало абсолютно одноманітного правила. Наприклад, у Росії XIX століття правила суттєво відрізнялися в різних монастирях, хоча деякі основні елементи були присутні скрізь. Тому термін «Молитовне правило» ніколи не слід розуміти як «гальмівну сорочку», що контролює або обмежує наше спілкування з Богом.

Чого вчать нас Правила — то це важливості [3] регулярності в молитовному житті. Краще щодня читати кілька молитов без пропусків, ніж велику кількість молитов нерегулярно, за настроєм. Ті з нас, хто має духовного батька, повинні порадитися з ним перед встановленням власного Правила. Тим, хто його не має, варто почати з невеликого Правила, збільшуючи його лише тоді, коли воно стане регулярною та невід'ємною частиною життя.

ПЕРЕКЛАД

У цьому перекладі ми намагалися використовувати сучасну, але урочисту форму англійської мови. Де це було можливо, використовувалися вже існуючі переклади Православної Церкви в Америці (ОСА). Наприклад, Молитви перед Святым Причастям взяті з офіційного Служебника (Видавництво Семінарії св. Тихона, 1977) з мінімальними змінами. Псалми, стихири, тропарі та молитви, яких немає в тому виданні, були перекладені для завершення традиційної послідовності.

Псалми цитуються за Revised Standard Version (RSV) зі змінами в місцях, де є суттєві розбіжності з православним літургійним Псалтирем (базованим на Септуагінті). Нумерація [4] псалмів у цьому Молитвослові відповідає Септуагінті. Дослідження цінності різних біблійних текстів ми залишаємо вченим. Нашою метою було надати англомовному православному християнину Молитвослов, максимально наблизений до тих, якими користувалися покоління православних християн інших національностей.

[5]

РАНКОВІ МОЛИТВИ

Прокинувшись, встань із ліжка без лінощів і після втихомирення думок, перехрестися і прокажи:

В ім’я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Потім постій трохи в тиші, поки всі твої почуття не заспокояться. Після цього зроби три поклони і прокажи:

Господи Ісусе Христе, Сине Божий, помилуй мене, грішного.

Потім розпочни ранкові молитви цими словами:

Господи Ісусе Христе, Сине Божий, молитвами Пречистої Твоєї Матері і всіх святих, помилуй нас. Амінь.

Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

Царю Небесний, Утішителю, Душі істини, що всюди єси і все наповняєш, Скарбе благ і Життєдавче, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і [6] спаси, Благий, душі наші.

Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас. (Тричі)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Пресвята Трійце, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, завітай і зціли немочі наші, імені Твого ради.

Господи, помилуй. (Тричі)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

[7]

(Якщо є священик, він додає виголос)

Вставши після сну, ми припадаємо до Тебе, Благий, і ангельську пісню співаємо Тобі, Сильний:

Святий, Святий, Святий єси, Боже; молитвами Богородиці помилуй нас.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові:

Від постелі і сну підняв Ти мене, Господи; розум мій просвіти і серце, і уста мої відкрий, щоб славити Тебе, Свята Трійце: Святий, Святий, Святий єси, Боже; молитвами Богородиці помилуй нас.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Раптово Суддя прийде, і вчинки кожного виявляться; тому зі страхом взиваємо о півночі: Святий, Святий, Святий єси, Боже; молитвами Богородиці помилуй нас.

Господи, помилуй. (12 разів)

Вставши після сну, дякую Тобі, [8] Свята Трійце, бо з великої Твоєї милості й довготерпіння Ти не прогнівався на мене, лінивого та грішного, і не погубив мене з

беззаконнями моїми, але, як завжди, явив Своє людинолюбство і підняв мене, що лежав у безнадії; щоб я зрання прославляв Твою владу. I нині просвіти мої мисленні очі, відкрий мої уста, щоб повчатися слову Твоєму, і розуміти заповіді Твої, і чинити волю Твою, і вихваляти Тебе в сердечному сповіданні, і оспіувати всесвяте ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Прийдіть, поклонімось Цареві нашему Богу!

Прийдіть, поклонімось і припадімо до Христа, Царя нашого Бога!

Прийдіть, поклонімось і припадімо до Самого Христа, Царя і Бога нашого!

ПСАЛОМ 50

Помилуй мене, Боже, з великої милості Твоєї,

і з великого милосердя Твого очисти беззаконня мое.

Найпаче омий мене з беззаконня мого

і від гріха мого очисти мене.

Бо беззаконня мое я знаю,

і гріх мій повсякчас переді мною.

Тобі Єдиному згрішив я

і лукаве перед Тобою вчинив,

отже, правий Ти в словах Твоїх

і чистий у суді Твоїм.

Це бо в беззаконнях я зачатий,

і в гріхах породила мене мати моя.

Бо Ти істину полюбив еси,

невідоме і таємне мудрості Твоєї явив Ти мені.

Окропи мене ісопом, і очищауся,

[10]

омий мене, і стану біліший від снігу.

Дай мені почути радість і веселість,

і зрадіють кості упокорені.

Відверни лице Твоє від гріхів моїх
і всі беззаконня мої очисти.

Серце чисте створи в мені, Боже,
і духа правого віднови в нутрі моєму.

Не відкинь мене від лиця Твого
і Духа Твого Святого не відніми від мене.

Поверни мені радість спасіння Твого
і духом владичним утверди мене.

Навчатиму беззаконних шляхів Твоїх,
і нечестиві до Тебе навернуться.

Визволи мене від вини кривавої, Боже, Боже спасіння мого,
і яzik мій радісно славитиме справедливість Твою.

Господи, уста мої відкрий,
і уста мої сповістять хвалу Твою.

Бо якби Ти жертви захотів, дав би я,
[11]
та всеспалення не любе Тобі.

Жертва Богові — дух сокрушенний;
серцем сокрушенним і смиренним Бог не погордує.

Ущаслив, Господи, благоволінням Твоїм Сіон,
і нехай відбудуються стіни єрусалимські.

Тоді буде люба Тобі жертва правди, приношення і всеспалення;
тоді покладуть на вівтар Твій тельців.

СИМВОЛ ВІРИ

Вірую в Єдиного Бога Отця, Вседержителя, Творця неба і землі, всього видимого і невидимого.

І в Єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Єдинородного, що від Отця народився перед усіма віками. Світло від Світла, Бога істинного від Бога істинного, рожденного, нествореного, єдиносущного з Отцем, що через Нього все сталося. Він для нас, людей, і для нашого спасіння зійшов із небес, і воплотився від Духа Святого і Марії Діви, і став чоловіком. І розп'ятий був за нас приPontії Пилаті, і страждав, і був похований. І воскрес у третій день, згідно з Писанням. І вознісся на небо, і сидить праворуч Отця. І знову прийде у славі судити живих і мертвих, і Царству Його не буде кінця.

І в Духа Святого, Господа Животворчого, що від Отця ісходить, що Йому з Отцем і Сином однакове поклоніння і однакова слава, що говорив через пророків. В Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву. Визнаю одне хрещення на відпущення гріхів. Чекаю воскресіння мертвих і життя майбутнього віку. Амінь.

Молитва 1-ша, св. Макарія Великого

Боже, очисти мене, грішного, бо я ніколи не вчинив нічого доброго перед Тобою. Визволи мене від лукавого, і нехай буде в мені воля Твоя, щоб неосудно я відкрив мої недостойні уста і прославив святе ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва 2-га, св. Макарія Великого

Вставши після сну, опівнічну пісню приношу Тобі, Спасе, і припадаючи, взиваю до Тебе: не дай мені заснути в гріховній смерті, а щедро пощади мене, що добровільно розп'явся. Мене, що лежу в лінощах, скоро піdnimi i спаси мене, коли стою на молитві. А після сну нічного нехай засяє мені день безгрішний, Христе Боже, і спаси мене.

Молитва 3-тя, св. Макарія Великого

До Тебе, Владико Чоловіколюбче, вставши після сну, вдаюся і до справ Твоїх до стаю з милості Твоєї. Молюся Тобі: допомагай мені повсякчас і в усьому, і визволи мене від усього злого в цьому світі та від диявольського поспіху. Спаси мене і введи у Твоє вічне Царство. Бо Ти мій Творець, Промислитель і Податель усього блага. У Тобі вся надія моя, і Тобі славу возсилаю, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва 4-та, св. Макарія Великого

Господи, Ти з Твоєї великої доброти і щедрості дав мені, рабу Твоєму, минулу ніч без спокуси від усього злого й ворожого. Ти Самий, Владико і Творче всього, сподоби мене при істинному Твоєму світлі та з просвіченим серцем чинити волю Твою, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва 5-та, св. Макарія Великого

Господи Боже Вседержителю, що від небесних сил приймаєш Трисвяту пісню, прийми і від мене, недостойного раба Твого, це нічне співіснування. Даруй мені кожного року і години моого життя славити Тебе, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва 6-та, св. Василія Великого

Господи Вседержителю, Боже Сил і всякої плоті, що на висотах живеш і на смиренних споглядаєш, серця ж і думки випробовуєш і таємниці людські ясно передбачаєш! Безпочаткове і вічне Світло, в Якому немає зміни чи тіні перетворення! Сам, Безсмертний Царю, прийми моління наші, які ми в теперішній час, надіючись на велику Твою милість, від нечистих уст Тобі приносимо. Прости нам провини наші, вчинені ділом, словом чи думкою, свідомо чи несвідомо. Очисти нас від усякої нечистоти плоті й духу. Даруй нам із бадьюрим серцем і тверезим розумом пройти всю ніч нашого теперішнього життя, чекаючи світлого і явного дня пришестя Єдинородного Твого Сина, Господа, Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, коли Суддя всіх прийде зі славою віддати кожному за діла його. Нехай Він знайде нас не полеглими в лінощах, а бадьюрими й готовими до праці, щоб ми ввійшли в радість Його і божественний чертог слави Його, де невмовній голос тих, що святкують, і невимовна насолода тих, що бачать несказану красу лиця Твого. Бо Ти єси істинне Світло, що просвічує і освячує все, і Тебе оспівує все творіння на віки віків. Амінь.

Молитва 7-ма, того ж св. Василія

Благословляємо Тебе, Вишній Боже і Господи милості, що завжди твориш з нами велике і недослідиме, славне ж і жахливе, чому немає ліку. Ти дав нам сон для спочинку нашої немочі і для полегшення праці втомленої плоті. Дякуємо Тобі, що не погубив нас із беззаконнями нашими, а, як завжди, явив Своє людинолюбство і підняв нас, що лежали в безнадії, щоб ми прославляли Твою владу. Тому молимо Твою безмірну благість: просвіти наші думки та очі, і підніми наш розум від тяжкого сну лінощів. Відкрий наші уста і наповни їх хвалою Твоєю, щоб ми могли невпинно оспіувати і славити Тебе, у всьому і від усіх славленого Бога, Безпочаткового Отця, з Єдинородним Твоїм Сином і Всесвятым, Благим і Животворчим Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва 8-ма, до Пресвятої Богородиці

Оспівую благодать Твою, Владичице, і молю Тебе: розум мій благодатно просвіти. Навчи мене правильно ходити шляхом заповідей Христових. Зміцни мене, щоб я бадьоро співав, проганяючи сонливу зневіру. Зв'язаного путами гріхопадінь молитвами Твоїми звільни, Богоневісто. Вночі і вдень охороняй мене, визволяючи від ворогів, що воюють проти мене. Ти, що Живодавця Бога народила, оживи мене, змертвілого від пристрастей. Ти, що Світло Невечірнє народила, просвіти мою засліплenu душу. О дивна палата Владики, зроби мене домом Духа Божественного. Ти, що Лікаря народила, зціли душу мою від багаторічних пристрастей. Хвилями життєвої бурі гойдаєшся: на шлях покаяння мене спрямуй. Визволи мене від вогню вічного, від черва злого і від пекла. Нехай не стану я радістю для демонів, хоч і багато в чому винен. Онови мене, Пренепорочна, постарілого від нерозумних гріхів. Віддали мене від усіляких мук і моли за мене Владику всіх. Сподоби мене з усіма святыми отримати небесну радість. Вислухай, Діво Пресвята, голос недостойного раба Твого. Даруй мені потоки сліз, Пречиста, щоб очистити скверну душі моєї. Стогони серця моого приношу Тобі безперестанно: змилосердься, Владичице! Прийми мою молитовну службу і принеси її милосердному Богу. Вища за ангелів, підніми мене над світською суетою.

Світлоносна хмаро небесна, направ благодать духовну в мене. Підношу хвалу Тобі, Пренепорочна, хоч мої руки й уста осквернені гріхами. Визволи мене від душогубних бід, щиро молячи Христа, Якому належить честь і поклоніння, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва 9-та, до Господа Ісуса Христа

Мій преблагий і многомилостивий Боже, Господи Ісусе Христе! З великої любові Ти зійшов і втілився, щоб спасти всіх. І знову молю Тебе: спаси мене благодаттю! Якби Ти спасав мене за мої діла, це не було б даром, а лише боргом. Воїстину, Ти багатий у щедротах і невимовний у милості! Ти сказав, о Христе мій: «Хто вірує в Мене, той житиме і не побачить смерті повік». Якщо ж віра в Тебе спасає зневірених, то ось: я вірю! Спаси мене, бо Ти Бог мій і Творець. Нехай віра моя замінить діла мої, Боже мій, бо не знайдеш Ти діл, що виправдали б мене. Нехай віри моєї вистачить на все. Нехай вона відповідає за мене; нехай вона виправдає мене; нехай вона зробить мене причасником Твоєї вічної слави. І нехай сатана не вхопить мене, Слово, і не похвалиться, що вирвав мене з Твоїх рук і Твого стада. Христе, Спасе мій: спаси мене, чи хочу я того, чи ні! Прийди скоро, поспіши, бо я гину! Ти Бог мій ще від лона матері моєї. Даруй мені, Господи, нині полюбити Тебе так само, як я колись любив гріх, і працювати для Тебе без лінощів так, як я раніше працював для сатани-обманщика. Більше того, я працюватиму для Тебе, Господа і Бога моого Ісуса Христа, в усі дні моого життя, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва 10-та, до Ангела-Охоронця

Святий Ангеле, що стоїш перед моєю бідною душою і пристрасним життям: не покидай мене, грішного, і не відступай від мене за нестриманість мою. Не дай місця лукавому демону володіти мною через насильство цього смертного тіла. Зміцни мою немічну руку і настав мене на шлях спасіння. Святий Ангеле Божий, охоронцю і покровителю моєї бідної душі і тіла: прости мені все, чим я образив тебе за всі дні життя моєго. І якщо я згрішив минулої ночі, захисти мене сьогодні. Збережи мене від усякої ворожої спокуси, щоб я ніяким гріхом не прогнівив Бога. Молися за мене Господу, щоб Він утверджив мене у страху Своїм і зробив мене, раба Свого, достойним Своєї благості. Амінь.

Молитва 11-та, до Пресвятої Богородиці

Пресвята Владичице моя Богородице, Твоїми святими і всесильними молитвами віджени від мене, смиренного і недостойного раба Твого, зневіру, забудькуватість, нерозумність, недбалість і всі нечисті, лукаві та хульні помисли від нещасного моого серця і від затъмареного розуму моего. Погаси полум'я пристрастей моїх, бо я бідний і нещасний. Визволи мене від багатьох і лютих спогадів та уявлень. Звільні мене від усяких лихих вчинків, бо Ти благословенна всіма родами, і пречесне ім'я Твоє славиться на віки віків. Амінь.

Богородице Діво, радуйся, Благодатна Маріє, Господь з Тобою. Благословенна Ти в жонах і благословенний плід лона Твого, бо Ти народила Спаса душ наших.

Славна Приснодіво, Мати Христа Бога нашого, принеси нашу молиту Сину Твоєму і Богу нашему, щоб через Тебе Він спас душі наши.

Всі небесні сили, святі Ангели і Архангели, моліть Бога за нас, грішних.

Святі славні Апостоли, Пророки, Мученики і всі Святі, моліть Бога за нас, грішних.

Моли Бога за мене, святий (ім'я), бо я щиро до тебе вдаюся, швидкого помічника і молитовника за душу мою!

Спаси, Господи, людей Твоїх і благослови насліддя Твоє. Перемогу православним християнам над супротивниками даруй і Хрестом Твоїм охороняй Твою оселю.

Достойно є воїстину величати Тебе, Богородицю, завше блаженну і пренепорочну і Матір Бога нашого. Чеснішу від Херувимів і незрівнянно славнішу від Серафимів, що без істління Бога Слово народила, сущу Богородицю, Тебе величаємо.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Господи, помилуй (тричі).

Господи Ісусе Христе, Сине Божий, молитвами Пречистої Твоєї Матері, преподобних і богоносних отців наших і всіх святих, спаси мене, грішного. Амінь.

Деякі побожні християни використовують цю «Ранкову молитву останніх Оптинських старців» разом зі своїми ранковими молитвами:

Господи, дай мені з душевним спокоєм зустріти все, що принесе мені прийдешній день. Дай мені цілком віддатися святій волі Твоїй. На кожну годину цього дня в усьому наставляй і підтримуй мене. Які б звістки я не отримав протягом дня, навчи мене прийняти їх зі спокійною душою і твердим переконанням, що на все свята воля Твоя. У всіх словах і справах моїх керуй моїми думками і почуттями. У всіх непередбачених випадках не дай мені забути, що все послано Тобою. Навчи мене прямо й розумно поводитися з кожним членом моєї сім'ї, нікого не бентежачи і не засмучуючи. Господи, дай мені силу перенести втому прийдешнього дня і всі події протягом нього. Керуй моєю волею і навчи мене молитися, вірити, сподіватися, терпіти, прощати і любити. Амінь.

ПОМИНАННЯ ЖИВИХ І ПОМЕРЛИХ

(Читається щодня ченцями та побожними християнами наприкінці молитовного правила)

Господи Ісусе Христе, Боже наш, згадай Твою вічну милість і щедроти, заради яких Ти став людиною і добровільно витерпів розп'яття і смерть заради спасіння тих, хто істинно вірує в Тебе. Ти воскрес із мертвих, вознісся на небо і сів праворуч Бога Отця, споглядаючи на смиренні благання тих, хто кличе до Тебе від усього серця. Прихили вухо Твоє і вислухай молитву, яку я, недостойний раб Твій, приношу Тобі за весь Твій народ як духовні паходці.

Найперше згадай Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву, яку Ти здобув Своєю дорогоцінною Кров'ю. Утверди, зміцни, пошир і помнож її. Даруй їй мир і збережи її навіки нездоланною для воріт пекла. Втихомир розбрат у церквах, загаси гордину язичників, і скоро розруш та викорени повстання єресей, перетворюючи їх на ніщо силою Святого Духа.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй Святіших Православних Патріархів; Блаженнішого (ім'я), Архієпископа Вашингтонського, Митрополита всієї Америки і Канади; Преосвященнішого (ім'я), Епископа (місто); священиків, дияконів і весь причт, яких Ти поставив пасти Твоє словесне стадо. Їхніми молитвами спаси і мене, грішного, і помилуй мене.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй Президента нашої країни, всю цивільну владу та збройні сили. Огорни їх миром і вклади в їхні серця добро за Твою Святу Церкву і весь Твій народ. У їхньому спокої дай нам жити тихим і мирним життям у Православній вірі та у всілякому благочесті й чистоті.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй отця нашого (ім'я ігумена або настоятеля), і всіх братів і сестер наших у Христі, і помилуй мене, нещасного, їхніми молитвами.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй моого духовного отця (ім'я), і прости мої провини його святими молитвами.

(Уклін)

(У монастирях)

Спаси, Господи, і помилуй усіх братів і сестер наших, що трудяться в цій святій обителі — робітників, мирян, що обробляють землю для цього монастиря, і всіх християн.

(У парафіях)

Спаси, Господи, і помилуй усіх братів і сестер наших, що служать у цьому святому храмі — парафіяльну раду, хор, вчителів, старост, прибиральників і всіх, хто працює для нашої парафії, та всіх християн.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй батьків моїх (імена), дружину/чоловіка (ім'я), дітей моїх (імена), братів і сестер моїх та всіх моїх родичів за плottю, близьких моєї родини та друзів. Даруй їм Твої земні та небесні блага.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй отців, братів і сестер наших, що живуть у постійній вірі в монастирях на Святій Горі, в Русі, Америці та будь-де інде. Їхніми молитвами помилуй мене, грішного.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй за Твоєю великою милістю всіх ієромонахів, ченців і черниць, і всіх, хто живе в чистоті, пошані та пості в монастирях, пустелях, печерах, на горах і стовпах, у затворах і скелях, на островах посеред морів, і тих, хто живе у Православній вірі в усіх місцях Твого панування, побожно служачи і молячись Тобі. Полегши їхній тягар і втіш їх у скорботі. Даруй їм силу і рішучість у боротьбі, і подай мені відпущення гріхів їхніми молитвами.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй старих і молодих, убогих, сиріт і вдів, хворих і засмучених, тих, що в бідах і скорботах, на війні та в полоні, у в'язницях і засланнях — особливо тих Твоїх рабів, що гнані за Твоє ім'я та Православну віру іновірцями, безбожниками, відступниками та єретиками. Згадай, відвідай, зміцни і втіш їх, даруючи їм швидке звільнення та визволення Твоєю силою.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй благодійників наших, що милують і годують нас, подають нам милостиню і захист, і просили нас, недостойних, молитися за них. Будь милостивим до них і вислухай кожне їхнє прохання про спасіння, нагороджуючи їх вічними благами.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй усіх отців, братів і сестер наших, і всіх православних християн, що подорожують, служачи Тобі.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй тих, кого я ввів у спокусу, відвернув від шляху спасіння і схилив до злих і негідних вчинків. Поверни їх на шлях спасіння Твоїм Божественным промислом.

(Уклін)

Спаси, Господи, і помилуй тих, хто ненавидить і ображає мене, і чинить мені шкоду. Не дай їм загинути через мене, грішного.

(Уклін)

Просвіти світлом Твого розуму тих, хто відступив від Православної віри і був осліплений згубними єресями, нехай вони возз'єднаються з Твоєю Єдиною, Святою, Соборною і Апостольською Церквою.

(Уклін)

Поминання померлих

Згадай, Господи, усіх православних Патріархів та Єпископів; архієпископів та єпископів; священиків та церковнослужителів; тих, хто служив Тобі в чернечому чині, та блаженних засновників цієї святої обителі (або храму). Упокой їх зі святыми у Твоїх вічних оселях.

(Уклін)

Згадай, Господи, душі спочилих рабів Твоїх: батьків моїх (імена), і всіх моїх родичів за плоттю. Прости їм усі гріхи, вільні і невільні. Даруй їм причастя Твоїх вічних благ і насолоду вічного та блаженного життя.

(Уклін)

Згадай, Господи, усіх спочилих отців, братів і сестер наших, православних християн, що лежать тут і повсюди в надії на Воскресіння і життя вічне. Дай їм жити зі святыми Твоїми під світлом лица Твого. Помилуй і нас, бо Ти благий і чоловіколюбний. Амінь.

(Уклін)

Наступне читається тричі, з трьома поклонами:

Господи, даруй прощення гріхів усім отцям, братам і сестрам нашим, що раніше відійшли у вірі та надії на Воскресіння, і нехай пам'ять про них буде вічною.

МОЛИТВИ ПЕРЕД ТА ПІСЛЯ СПОЖИВАННЯ ЇЖІ

Перед сніданком

Пресвята Тройце, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, завітай і зціли немочі наші, імені Твого ради.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Господи, помилуй. (Тричі)

Христе Боже, благослови їжу та пиття рабам Твоїм, бо Ти Святий єси, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Після сніданку

Достойно є воїстину величати Тебе, Богородицю, завше блаженну і пренепорочну і Матір Бога нашого. Чеснішу від Херувимів і незрівнянно славнішу від Серафимів, що без істління Бога Слово народила, сущу Богородицю, Тебе величаемо.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки [34] віків. Амінь.

Господи, помилуй. (Тричі)

З нами Бог Своєю благодаттю і людинолюбством, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Перед обідом

Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Господи, помилуй. (Тричі)

Христе Боже, благослови їжу та пиття рабам Твоїм, бо Ти Святий єси, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Після обіду

Дякуємо Тобі, Христе Боже наш, що [35] наситив нас земними Твоїми благами; не позбав нас і Небесного Твого Царства, але як посеред учнів Своїх прийшов Ти, Спасе, мир даючи їм, прийди і до нас і спаси нас.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Господи, помилуй. (Тричі)

Благословен Бог, що милує і годує нас Своїми багатими дарами, Своєю благодаттю і людинолюбством, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Перед вечерею

Будуть їсти убогі і наситяться, і прославлять Господа ті, що шукають Його; житимуть серця їхні повік!

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Господи, помилуй. (Тричі)

Христе Боже, благослови їжу та пиття рабам Твоїм, бо Ти Святий єси, [36] завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Після вечери

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Твоє лоно стало Святою Трапезою, що вмістила Хліб Небесний — Христа Бога нашого. Кожен, хто єсть Його, не помре, як сказав Живитель усіх, о Богородиці.

Чеснішу від Херувимів і незрівнянно славнішу від Серафимів, що без істління Бога Слово народила, сущу Богородицю, Тебе величаємо!

Господи, Ти звеселив нас творіннями Твоїми; ми радіємо ділом рук Твоїх. Господи, яви нам світло лиця Твого! Ти дав радість серцю моєму. Ми наситилися плодами пшениці, вина та олії. У мирі ляжу і засну, бо Ти єдиний, Господи, оселив мене в [37] надії.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Господи, помилуй. (Тричі)

З нами Бог Своєю благодаттю і людинолюбством, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

ПОВЕЧІР'Я (ПОРЯДОК ВЕЧІРНІХ МОЛИТОВ)

Священик виголошує благословення:

Благословен Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки віків!

ПРИМІТКА: Якщо немає священика, мирянин починає:

Молитвами святих отців наших, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас!

Читець продовжує:

Амінь! Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі!

Царю Небесний, Утішителю, Душі істини, що всюди єси і все наповняєш, Скарбе благ і Життєдавче, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, Благий, душі наші.

Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас! (Тричі)

Слава Отцю, і Сину, і [39] Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Пресвята Тройце, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, завітай і зціли немочі наші, імені Твого ради.

Господи, помилуй. (Тричі)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і

прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

Священик:

Бо Твоє є Царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Читець:

Амінь! Господи, помилуй. (12 разів)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Прийдіть, поклонімось Цареві нашему Богу!

Прийдіть, поклонімось і припадімо до Христа, Царя нашого Бога!

Прийдіть, поклонімось і припадімо до Самого Христа, Царя і Бога нашого!

Псалом 50

(Текст аналогічний наведеному раніше в Ранкових молитвах: «Помилуй мене, Боже...»)

Псалом 69

Боже, на допомогу мені зваж; Господи, поспіши мені на допомогу.

Нехай постыдяться і осоромляться ті, що шукають душі моєї.

Нехай повернуть назад і нехай осоромляться ті, що бажають мені зла.

Нехай негайно повернуть назад, соромлячись, ті, що кажуть мені: «Добре, добре!»

Нехай радіють і веселяться Тобою всі, що шукають Тебе, Боже, і ті, що люблять спасіння Твоє, нехай завжди кажуть: «Великий Господь!»

Я ж бідний і вбогий, Боже, допоможи мені.

Помічник мій і Визволитель мій Ти, Господи, не забарися.

Псалом 142

Господи, почуй молитву мою, прийми благання моє в істині Твоїй, почуй мене у правді Твоїй.

І не входь у суд із рабом Твоїм, бо не виправдається перед Тобою жоден живий.

Бо ворог переслідував душу мою, принизив до землі життя моє.

Посадив мене в темряві, як померлих від віку.

І впав у мені дух мій, стривожилося в мені серце моє.

Згадав я дні давні, повчався в усіх ділах Твоїх, у творіннях рук Твоїх повчався.

Простягнув до Тебе руки мої; душа моя, як земля безводна, перед Тобою.

Швидко почуй мене, Господи, зникає дух мій.

Не відверни лиця Твого від мене, бо уподоблюся тим, що сходять у могилу.

Дай мені зрання почути милість Твою, бо на Тебе уповаю.

Вкажи мені, Господи, шлях, яким піду, бо до Тебе підношу душу мою.

Визволи мене від ворогів моїх, Господи, до Тебе вдаюся.

Навчи мене творити волю Твою, бо Ти Бог мій.

Дух Твій Благий наставить мене на землю правди.

Імені Твого ради, Господи, оживи мене правдою Твоєю; виведи з печалі душу мою.

І милістю Твоєю винищи ворогів моїх і погуби всіх гнобителів душі моєї, бо я раб Твій.

Велике славослів'я (Скорочене)

Слава во вишніх Богу, і на землі мир, в людях благовоління. Хвалимо Тебе, благословляємо Тебе, поклоняємось Тобі, славословимо Тебе, дякуємо Тобі за велику славу Твою.

Господи Царю Небесний, Боже Отче Вседержителю, Господи Сину Єдинородний, Ісусе Христе, і Святий Душе!

Господи Боже, Агнче Божий, Сину Отця, що береш гріхи світу, помилуй нас; Ти, що береш гріхи світу, прийми молитву нашу. Ти, що сидиш праворуч Отця, помилуй нас.

Бо Ти єдиний Святий, Ти єдиний Господь, Ісус Христос, на славу Бога Отця. Амінь!

Кожної ночі благословлятиму Тебе і хвалитиму ім'я Твоє на віки і віки вічні!

Господи, Ти був нам пристановищем з роду в рід!

Я сказав: Господи, помилуй мене, зціли душу мою, бо я згрішив перед Тобою.

Господи, до Тебе вдаюся, навчи мене творити волю Твою, бо Ти Бог мій.

Бо в Тобі джерело життя, і в свіtlі Твоєму ми побачимо світло.

Продовж милість Твою тим, що знають Тебе!

Сподоби, Господи, цієї ночі зберегтися нам без гріха.

Благословен Ти, Господи, Боже отців наших, і хвальне і прославлене ім'я Твоє на віки.
Амінь!

Нехай буде, Господи, милість Твоя на нас, бо ми уповаємо на Тебе.

Благословен Ти, Господи, навчи мене установ Твоїх!

Благословен Ти, Владико, навчи мене оправдань Твоїх!

Благословен Ти, Святий, просвіти мене заповідями Твоїми!

Господи, милість Твоя повік; творіння рук Твоїх не зневаж.

Тобі належить хвала, Тобі належить спів, Тобі слава належить: Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь!

Символ Віри

(Текст аналогічний наведеному раніше: «Вірю в Єдиного Бога Отця...»)

ПРИМІТКА: У храмах тут співається канон Богородиці з Октоїха. При приватному читанні можна прочитати Канон або Акафіст.

Згідно з руською традицією, ті, що готовуються до Причастя, читають три канони та акафіст напередодні ввечері.

Достойно є воістину величати Тебе, Богородицю, завше блаженну і пренепорочну і Матір Бога нашого. Чеснішу від Херувимів і незрівнянно славнішу від Серафимів, що без істління Бога Слово народила, сущу Богородицю, Тебе величаемо.

Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний, помилуй нас! (Тричі)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Пресвята Тройце, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, завітай і зціли немочі наші, імені Твого ради!

Господи, помилуй. (Тричі)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Отче наш...

Тропарі (залежно від дня)

Неділя ввечері (Архангелам):

Небесних воїнств Архістратиги, молимо вас завжди ми, недостойні, щоб ви вашими молитвами захистили нас покровом крил духовної слави. Охороняйте нас, що щиро припадаємо і взиваємо: від бід визволіть нас, як чиноначальники вищих сил.

Боже отців наших, що чиниш із нами завжди за Твоєю лагідністю, не відніми милість Твою від нас, але молитвами їхніми в мирі владнай життя наше.

Світові Твоєму Церква Твоя, прикрашена кров'ю мучеників Твоїх, як багряницею, через них взиває до Тебе, Христе Боже: людям Твоїм щедроти Твої зішли, мир громаді Твоїй даруй і душам нашим велику милість.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу:

Зі святыми упокой, Христе, душі рабів Твоїх, де немає хвороби, ні печалі, ні зітхання, але життя безкінечне.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитвами всіх святих і Богородиці Твій мир даруй нам, Господи, і помилуй нас, бо Ти єдиний Щедрий.

Понеділок увечері (святому Іоанну Предтечі)

Пам'ять праведного з похвалами, Тобі ж достатньо свідчення Господнього, Предтечо, бо Ти показав себе справді чеснішим за пророків, оскільки сподобився у струменях хрестити Проповіданого. Тому, за істину постраждавши з радістю, благовістив Ти і тим, що в пеклі, Бога, Який з'явився у плоті, що бере гріх світу і подає нам велику милість.

Боже отців наших...

Світові Твоєму Церква Твоя...

Слава Отцю...

Зі святыми упокой...

І нині...

Твій мир даруй нам...

Вівторок увечері (Чесному Хресту Господньому)

Спаси, Господи, людей Твоїх і благослови насліддя Твоє, перемогу православним християнам над супротивниками даруй і Хрестом Твоїм [54] охороняй Твою оселю.

Боже отців наших...

Світові Твоєму Церква Твоя...

Слава Отцю...

Зі святыми упокой...

І нині...

Твій мир даруй нам...

Середа увечері (Святым Апостолам та свт. Миколаю)

Апостоли святі, моліть Милостивого Бога, щоб відпущення гріхів подав душам нашим.

Правилом віри і образом лагідності, стриманості вчителем явила тебе стаду твоєму істина речей. Задля цього ти надбав смиренням високе, убогістю — багате, отче святителю Миколаю, моли Христа Бога, щоб спаслися душі наші.

Боже отців наших...

Світові Твоєму Церква Твоя...

Слава Отцю... [55]

Зі святыми упокой...

І нині...

Твій мир даруй нам...

Четвер увечері

(*Так само, як у вівторок увечері*)

П'ятниця увечері (Усім святым та померлим)

Апостоли, мученики і пророки, святителі, преподобні і праведні, що подвиг славно звершили і віру зберегли, маючи сміливість перед Спасом, за нас Його, як Благого, моліть, щоб спаслися душі наші.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Як початки природи, Тобі, Насадителю творіння, всесвіт приносить, Господи, богоносних мучеників. Їхніми молитвами в мирі глибокому Церкву Твою і громаду Твою збережи, багатомилостивий, заради Богородиці. [56]

Субота увечері

Читаються недільні тропари та кондаки відповідно до гласу тижня.

Глас 1

Хоч камінь був запечатаний юдеями і воїни стерегли Пречисте Тіло Твоє, воскрес Ти на третій день, Спасе, даруючи світові життя. Тому Сили Небесні взивали до Тебе, Життєдавче: Слава воскресінню Твоєму, Христе! Слава Царству Твоєму! Слава промислові Твоєму, Єдиний Чоловіколюбче!

Слава Отцю... і нині...

Воскрес Ти як Бог із гробу у славі і світ із Собою воскресив; і людство як Бога Тебе оспівує, і смерть зникла. Адам же лikuє, Владико, і Єва нині, від кайданів визволена, радіє, взиваючи: Ти, Христе, Той, Хто всім подає воскресіння! [57]

Глас 2

Коли зійшов Ти до смерті, Життя Безсмертне, тоді пекло умертвив Ти сяйвом Божества. Коли ж і померлих із глибин підземних воскресив Ти, всі Сили Небесні взивали: Життедавче, Христе Боже наш, слава Тобі!

Слава... і нині...

Воскрес Ти з гробу, всесильний Спасе, і пекло, побачивши чудо, налякалося, і мертві встали; творіння ж, бачачи це, радіє з Тобою, і Адам веселиться, і світ, Спасе мій, Тебе оспівує вічно.

Глас 3

Нехай веселяться небесні, нехай радіють земні, бо явив силу мишци Своєї Господь: подолав смертю смерть, первістком мертвих став, із безодні пекла визволив нас і подав світові велику милість.

Слава... і нині...

Воскрес Ти сьогодні з [58] гробу, Щедрий, і нас вивів із врат смертних; сьогодні Адам лikuє і Єва радіє, а разом пророки з патріархами невпинно оспівують божественну силу влади Твоєї.

Глас 4

Світлу про воскресіння проповідь від Ангела почувши, Господні учениці відкинули прабатьківське засудження і Апостолам, хвалячись, казали: Подолана смерть, воскрес Христос Бог, що дарує світові велику милість!

Слава... і нині...

Спас і Визволитель мій як Бог із гробу воскресив земнородних від кайданів і врата пекла розбив, і як Владика воскрес на третій день.

Глас 5

Слово, що безпочаткове з Отцем і Духом, від Діви народжене на спасіння наше, оспіваймо, вірні, і поклонімось, бо благоволив Він [59] плотю зйти на хрест, і смерть витерпіти, і воскресити померлих славним воскресінням Своїм.

Слава... і нині...

До пекла зійшов Ти, Спасе мій, і брами розбив як Всесильний, і померлих як Творець воскресив Собою, і жало смерті знищив, і Адама від прокляття визволив Ти, Чоловіколюбче. Тому всі взиваємо: Спаси нас, Господи!

Глас 6

Ангельські сили на гробі Твоєму і ті, що стерегли, омертвіли; і стояла Марія у гробі, шукаючи Пречисте Тіло Твоє. Полонив Ти пекло, не зазнавши спокуси від нього; зустрів Ти Діву, даруючи життя. Воскреслий із мертвих, Господи, слава Тобі!

Слава... і нині...

Життєдавець Христос, піднявши Своєю життєтворчою рукою всіх померлих із темних глибин, як Бог подав воскресіння [60] людському родові: Він бо є Спас усіх, Воскресіння і Життя, і Бог усього.

Глас 7

Зруйнував Ти Хрестом Твоїм смерть, відкрив розбійникам рай, міроносицям плач на радість перемінив і Апостолам проповідувати повелів Ти, Христе Боже, що воскрес Ти, даруючи світові велику милість.

Слава... і нині...

Вже влада смерті не зможе втримати людей, бо зійшов Христос, руйнуючи і нищачи сили її. Пекло зв'язане, пророки ж згідно радіють, кажучи: З'явився Спас тим, що у вірі; виходьте, вірні, до воскресіння!

Глас 8

З висоти зійшов Ти, Милосердний, триденне погребіння прийняв Ти, щоб нас визволити від пристрастей. Життя і Воскресіння наше, Господи, слава Тобі!

Слава... і нині... [61]

Воскреснувши з гробу, померлих Ти підняв і Адама воскресив; Єва ж ликує у Твоєму воскресінні, і краї світу святкують Твоє з мертвих повстання, Многомилостивий.

Молитва святого Василія Великого

Господи Христе Боже, Якому в кожному часі і в кожній годині на небі і на землі належить поклоніння і слава; Довготерпеливий, Многомилостивий і Многощедрий; що праведних любиш і грішних милуєш; що всіх кличеш до спасіння обіцянкою майбутніх благ! Сам, Господи, прийми і наші в цей час молитви і спрямуй життя наше за заповідями Твоїми. Душі наші освяти, тіла очисти, думки віправ, розум очисти і визволи нас від усякої скорботи, зла і хвороб. Захисти нас святыми Твоїми Ангелами, щоб, [62] охороняючись і наставляючись їхнім військом, ми досягли єдності віри і розуміння неприступної Твоєї слави, бо Ти благословенний на віки віків. Амінь.

Господи, помилуй. (Тричі)

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Чеснішу від Херувимів і незрівнянно славнішу від Серафимів, що без істління Бога Слово народила, сущу Богородицю, Тебе величаємо!

Коли є священик:

Благослови, отче, іменем Господнім!

Священик:

Боже, ущедри нас і благослови нас, яви світло лиця Твого нам і помилуй нас.

Якщо немає священика:

Молитвами святих отців наших, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас. Амінь.

Молитва святого Єфрема Сиріна

Господи і Владико життя моє! Духа лінощів, безнадії, владолюбства і пустослів'я не дай мені. (Доземний уклін)

Духа ж ціломудрості, смиренномудрості, терпіння і любові даруй мені, рабу Твоєму. (Доземний уклін)

Так, Господи Царю! Дай мені бачити провини мої і не осуджувати брата моего, бо Ти благословенний на віки віків. Амінь. (Доземний уклін)

Боже, очисти мене, грішного. (12 разів з малими уклонами)

(Потім повторюється вся молитва повністю з одним доземним уклоном наприкінці).
[64]

Молитва до Пресвятої Богородиці (ченця Павла)

Пречиста, Непорочна, Нетлінна, Пречиста і Чиста Діво, Богоневісто Владичице! Ти преславним Твоїм народженням Бога Слово з людьми з'єднала і відкинула природу роду нашого з небесним поєднала. Ти єдина надія зневірених, допомога тим, хто бореться, швидка заступниця тих, хто до Тебе вдається, і пристановище всіх християн. Не цурайся мене, грішного і мерзенного, що помислами, словами і ділами всього себе зробив непотрібним і розумом недбалим став рабом життєвих насолов. Але як Мати Чоловіколюбного Бога, людинолюбно змилосердься наді мною, грішним і блудним. Прийми моє моління, що приноситься Тобі від скверних уст, і Твого Сина, нашого Владику і Господа, материнською Твоєю сміливістю благай, щоб відкрив Він і мені чоловіколюбні надра Свої благості. [65] Нехай простить Він мої незліченні провини, наставить мене на шлях покаяння і зробить мене досвідченим виконавцем Своїх заповідей. Будь завжди зі мною як милостива, милосердна і благолюбна. У цьому житті будь гарячою заступницею і помічницею, відбиваючи напади супротивників і наставляючи мене до спасіння. В час моого відходу бережи мою окаянну душу, проганяючи темні видіння лукавих бісів. У день Страшного Суду визволи мене від

вічних мук і яви мене спадкоємцем невимовної слави Твого Сина і Бога нашого. Нехай отримаю я це, преславна Богородице, Твоїм заступництвом і допомогою, благодаттю і людинолюбством Єдинородного Твого Сина, Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, Якому належить усяка слава, честь і поклоніння, з Безпочатковим Його Отцем і Всесвятым, Благим і Животворчим Його Духом, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.
[66]

Молитва до Господа Ісуса Христа (ченця Антіоха)

Дай нам, Владико, на сон прийдешній спокій тіла і душі, і збережи нас від похмурого сну гріховного і від усякої темної та нічної пристрасті. Втихомир пориви пристрастей, згаси вогненні стріли лукавого, що підступно на нас спрямовані. Заспокой плоть нашу і всяке земне та матеріальне наше мудрування усип. Даруй нам, Боже, бадьорий розум, ціломудре мислення, серце тверезе і сон легкий, від усяких сатанинських марень вільний. Підніми нас у час молитви утвердженими в заповідях Твоїх і з міцною пам'яттю про суди Твої. Даруй нам всеношне славослів'я Твоє, щоб ми оспіували, благословляли і славили пречесне і величне ім'я Твоє: Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь. [67]

МОЛИТВИ ПЕРЕД СНОМ

Господи Ісусе Христе, Сине Божий, молитвами Пречистої Твоєї Матері і всіх святих, помилуй нас. Амінь.

Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі!

Царю Небесний... Святий Боже... Слава, і нині... Пресвята Тройце... Господи, помилуй (3). Слава, і нині... Отче наш...

(Після «Амінь» читаються тропари, глас 6):

Помилуй нас, Господи, помилуй нас, бо, жодного виправдання не маючи, ми, грішні, Тобі, як Владиці, цю молитву приносимо: помилуй нас.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу:

Господи, помилуй нас, бо на Тебе уповаемо. Не гнівайся на нас дуже і не згадуй беззаконь наших, але поглянь і нині як Милосердний і визволи нас від ворогів [70] наших. Бо Ти — Бог наш, а ми — люди Твої, всі — творіння рук Твоїх, і ім'я Твоє призовиаємо.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Милосердя двері відкрий нам, благословенна Богородице, щоб ми, надіючись на Тебе, не загинули, але щоб визволилися через Тебе від бід, бо Ти — спасіння роду християнського.

Господи, помилуй. (12 разів)

Молитва 1-ша, святого Макарія Великого, до Бога Отця

Боже Вічний і Царю всякого створіння, що сподобив мене до цієї години дожити! Прости мені гріхи, які я вчинив у цей день ділом, словом і помислом; і очисти, Господи, смиренну мою душу від усякої скверни плоті і духу. І дай мені, Господи, цю ніч у мірі перейти, щоб, вставши зі смиренної моєї постелі, я благовгоджував пресвятому імені Твоєму в усі дні життя моєго і перемагав видимих і невидимих ворогів, що повстають [71] на мене. Визволи мене, Господи, від помислів марних, що осквернюють мене, і від пожадань лукавих. Бо Твое є Царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва 2-га, святого Антіоха, до Господа нашого Ісуса Христа

Вседержителю, Слово Отче, Самий Досконалий, Ісусе Христе! Через велике милосердя Твоє ніколи не покидай мене, раба Твого, а завжди в мені перебувай. Ісусе, Добрій Пастирю Твоїх овець, не віддай мене на поталу змієві і не залиши мене на волю сатани, бо насіння тління є в мені. Ти, Господи Боже, Кому поклоняємось, Царю Святий, Ісусе Христе, збережи мене під час сну незгасним світлом Твоїм — Духом Твоїм Святым, Яким Ти освятив Своїх учнів. Дай, Господи, і мені, недостойному рабові Твоєму, спасіння Твоє на постелі моїй: просвіти розум мій світлом розуміння Святого Євангелія Твого, душу — любов'ю до Хреста Твого, серце — чистотою слова Твого, тіло мое [72] Твоїми страстями безпристрасними; помисли мої Твоїм смиренням збережи і підніми мене в належний час на славослів'я Твоє. Бо Ти препрославлений з Безпочатковим Твоїм Отцем і Пресвятым Духом на віки. Амінь.

Молитва 3-тя, до Святого Духа

Господи, Царю Небесний, Утішителю, Душі істини! Змилосердься і помилуй мене, грішного раба Твого, і прости мені, недостойному, і відпусти все, чим згрішив я сьогодні як людина, і навіть не як людина, а гірше за худобу; мої гріхи вільні і невільні, знані і незнані, що від юності, і від науки лукавої, і від зухвалості та занепаду духу. Якщо я ім'ям Твоїм клявся, або похулив Його в думках моїх; або кого докорив, або розгнівався на кого; або звів наклеп, або засмутив кого в гніві моєму; або неправду сказав, або спав надміру; або бідний прийшов до мене, і я зневажив його; або [73] брата моого засмутив, чи посварився з ним; або кого осудив; або розгордився, чи розгнівався; або, стоючи на молитві, розум мій про лукавство світу цього думав; або думки розпусні мав; або об'ївся, чи опився, чи безумно сміявся; або лукаве помислив, або, побачивши чужу красу, серцем уразлився; або неналежне говорив; або з гріха брата моого посміявся, а мої гріхи незліченні; або до молитви був недбалий; або інше що лукаве вчинив і не пам'ятаю — бо все це і більше за це я вчинив. Помилуй мене, Владико Творче мій, сумного і недостойного раба Твого! Відпусти, і залиши, і прости мені як Благий і Чоловіколюбець, щоб з миром ліг, заснув і спочив я, блудний, грішний і нещасний, і поклонюся, і оспіваю, і прославлю пречесне ім'я Твоє, з Отцем і Єдинородним Його Сином, нині, і повсякчас, [74] і на віки віків. Амінь.

Молитва 4-та, святого Макарія Великого

Що Тобі принесу або чим Тобі віддячу, безсмертний Царю, Подателю благ, щедрий Господи Чоловіколюбче? Бо мене, що лінувався на вгодження Тобі і нічого доброго не вчинив, Ти довів до кінця цього дня, настановляючи на навернення і спасіння душі моєї. Будь милостивим до мене, грішного, позбавленого всякого доброго діла. Підніми занепалу мою душу, осквернену незліченними гріхами. Віджени від мене всі лукаві помисли цього видимого життя. Прости мої гріхи, Єдиний Безгрішний, якими згрішив я перед Тобою в цей день, свідомо чи несвідомо, словом, ділом, чи думкою, чи всіма моїми почуттями. Ти Самий захисти і збережи мене від усякого нападу ворожого Твоєю Божественною владою, і невимовним чоловіколюбством, і силою. Очисти, Боже, очисти безліч гріхів моїх. Благоволи, Господи, визволити мене з сітей [75] лукавого і спаси мою пристрасну душу. Осяй мене світлом лиця Твого, коли прийдеш у славі. Дай мені заснути неосудно і без марень. Збережи помисли раба Твого непохитними і віджени від мене всяке сатанинське діяння. Просвіти розумні очі серця мого, щоб не заснув я на смерть. Пошли мені ангела миру, охоронця і наставника душі і тіла мого, щоб визволив мене від ворогів моїх. Щоб я, вставши з постелі моєї, приніс Тобі подячні молитви. Так, Господи, почуй мене, грішного і вбогого волею і совістю раба Твого. Дай мені по повстанні повчатися словами Твоїми. Віджени далеко від мене ангелами Твоїми демонську безнадію. Нехай благословляю я ім'я Твоє святе і прославлю Пречисту Богородицю Марію, Яку Ти дав нам, грішним, як заступницю; прийми її, що молиться за нас. Знаємо, що Вона наслідує Твоє чоловіколюбство і не перестає молитися. Її заступництвом, [76] силою Чесного Хреста і заради всіх святих Твоїх, Господи Ісусе Христе Боже наш, помилуй убогу мою душу, бо Ти Святий і препрославлений навіки. Амінь.

Молитва 5-та

Господи Боже наш, все, чим згрішив я в цей день словом, ділом і помислом, як Благий і Чоловіколюбець прости мені. Мирний сон і спокійний дай мені. Ангела Твого охоронця пошли, що заступить і збереже мене від усякого зла. Бо Ти є охоронець душ і тіл наших, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва 6-та

Господи Боже наш, в Якого ми віруємо і Чиє ім'я більше за всяке ім'я призываємо! Дай нам, що до сну готуємося, полегшення душі і тілу. Збережи нас від усякого марення і темної насолоди. Стримай пориви пристрастей і погаси вогненні [77] збудження плоті. Дай нам жити ціломудрено в словах і ділах, щоб ми, чеснотне життя проводячи, не позбулися обіцяних Твоїх благ, бо Ти благословенний навіки. Амінь.

Молитва 7-ма, святого Іоанна Золотоустого

(24 прохання за кількістю годин дня і ночі)

На день:

- Господи, не позбав мене небесних Твоїх благ.
- Господи, визволи мене від вічних мук.
- Господи, якщо розумом чи думкою, словом чи ділом згрішив я, прости мені.

- Господи, визволи мене від усякого незнання, забуття, боягузтва і закам'янілості нечутливості.
- Господи, визволи мене від усякої спокуси.
- Господи, просвіти моє серце, затьмарене лукавими похотями.
- Господи, я як людина згрішив, Ти ж як Бог щедрий помилуй мене, бачачи неміч душі моєї.
- Господи, пошли благодать Твою на допомогу мені, щоб я прославив ім'я Твоє святе.
- Господи Ісусе Христе, запиши мене, раба Твого, у книзі життя і дай мені добрий кінець.
- Господи Боже мій, хоч я нічого доброго не вчинив перед Тобою, але дай мені з благодаті Твоєї покласти добрий початок.
- Господи, окропи моє серце росою Твоєї благодаті.
- Господи неба і землі, пом'яни мене, грішного раба Твого, соромного і нечистого, у Царстві Твоєму. Амінь.

На ніч:

- Господи, прийми мене в покаянні.
- Господи, не покидай мене.
- Господи, не введи мене в біду.
- Господи, дай мені добру думку.
- Господи, дай мені слізози, і пам'ять про смерть, і смирення.
- Господи, дай мені намір сповідати гріхи мої.
- Господи, дай мені смиренність, ціломудрість і послух.
- Господи, дай мені терпіння, великодушність і лагіdnість.
- Господи, посади в мені корінь благих — страх Твій у серце моє.
- Господи, сподоби мене любити Тебе від усієї душі і помислів моїх і творити в усьому волю Твою.
- Господи, захисти мене від деяких людей, бісів, і пристрастей, і від усього неналежного.
- Господи, знаю, що Ти твориш за волею Твоєю: нехай буде воля Твоя і в мені, грішному, бо Ти благословенний навіки. Амінь.

Молитва 8-ма, до Господа Ісуса Христа

Господи Ісусе Христе, Сине Божий! Заради молитов Пречистої Твоєї Матері, небесних Сил безтілесних, чесного і славного Пророка, Предтечі і Хрестителя Твого, святих славних і всехвальних Апостолів, святих славних і добropobідних Мучеників, преподобних і богоносних отців наших і всіх святих — визволи мене від теперішнього нападу демонського. Так, Господи мій і Творче, що не бажаєш смерті [80] грішника, але щоб він навернувся і живим був: дай і мені навернення, нещасному і недостойному. Вирви мене з паці пагубного змія, що роззвив рота, аби поглинути мене і звести до пекла живим. Так, Господи мій, Утішителю мій, що заради мене, нещасного, у тлінну плоть одягнувся: визволи мене від окаянства і втіш мою бідну душу. Вкоріни в моєму серці виконання заповідей Твоїх, залишення лукавих діл і отримання благ Твоїх. Бо на Тебе, Господи, уповаю, спаси мене!

Молитва 9-та, до Пресвятої Богородиці (ченця Петра Студита)

До Тебе, Пречиста Божа Мати, я, окаянний, припадаю і молюся: знаєш, Царице, що безперестанно грішу і гніваю Сина Твого і Бога моого. Хоч скільки разів каюся, виявляюся неправдомовцем перед Богом і каюся з трепетом. Чи не Господь мене покарає, і знову через годину те саме чиню? Знаючи це, Владичице моя, Богородице, [81] молю: помилуй мене, зміцни і подай мені творити добре. Ти знаєш, Владичице, що я ненавиджу мої злі вчинки і всім розумом люблю закон Бога моого. Але не знаю, Пречиста, як люблю те, що ненавиджу, і від доброго відвертаюся. Не дозволяй, Пречиста, волі мої виконуватися, бо вона негідна, але нехай буде воля Сина Твого і Бога моого. Нехай Він спасе і просвітить мене, і дасть благодать Святого Духа Свого, щоб я відтепер перестав грішити і решту життя прожив у послуху Синові Твоєму, Якому належить усяка слава, честь і велич, з Безпочатковим Його Отцем і Пресвятым, Благим і Животворчим Його Духом, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва 10-та, до Пресвятої Богородиці

Благого Царя Блага Мати, Пречиста і Благословенна Богородице Маріє! Милість Сина Твого і Бога нашого вилий на мою пристрасну душу і Твоїми молитвами настав мене на [82] добрі діла, щоб я решту життя моє без пороку прожив і через Тебе рай знайшов, Діво Богородице, єдина Чиста і Благословенна.

Молитва 11-та, до святого Ангела Охоронця

Ангеле Христовий, охоронцю мій святий і покровителю душі і тіла моє! Все мені прости, чим згрішив я сьогодні. І від усякої піdstупи супротивника-ворога визволи мене, щоб я жодним гріхом не прогнівив Бога моєго. Молися за мене, грішного і недостойного раба, щоб явити мене достойним благості і милості Пресвятої Тройці, і Матері Господа моєго Ісуса Христа, і всіх святих. Амінь.

Кондак Богородиці

Незборимій Воєводі — переможні пісні вдячності, що визволилися від бід, приносимо Тобі, рabi Твої, Богородице. Ти ж, що маєш силу нездоланну, від усяких нас бід визволи, щоб ми взивали до Тебе: Радуйся, Невісто Неневістная! [83]

Славна Приснодіво, Мати Христа Бога, принеси нашу молитву Синові Твоєму і Богу нашему, щоб спас через Тебе душі наші!

Всю надію мою на Тебе покладаю, Мати Божа, збережи мене під покровом Твоїм!

Богородице Діво, не погордуй мною, грішним, що шукаю Твоєї допомоги і заступництва. На Тебе уповає душа моя, помилуй мене!

Молитва святого Іоанникія

Уповання мое — Отець, пристановище мое — Син, покров мій — Дух Святий: Тройце Свята, слава Тобі!

Достойно є воїстину величати Тебе, Богородицю, завше блаженну і пренепорочну і Матір Бога нашого. Чеснішу від Херувимів і незрівнянно славнішу від Серафимів, що без істління Бога Слово народила, сущу Богородицю, Тебе величаемо!

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині, і повсякчас, і на віки [84] віків. Амінь.

Господи, помилуй (3). Господи, благослови!

Господи Ісусе Христе, Сине Божий, молитвами Пречистої Твоєї Матері, преподобних і богоносних отців наших і всіх святих, спаси мене, грішного. Амінь.

Молитва святого Іоанна Дамаскіна (перед ліжком)

Владико Чоловіколюбче, невже мені ця постіль труною буде? Чи ще нещасну мою душу осяєш днем? Ось переді мною труна стоїть, ось переді мною смерть предстоїть! Суду Твого, Господи, боюся і мук безкінечних, а робити зло не перестаю. Тебе завжди гніваю, Господа моого Бога, і Пречисту Твою Матір, і всі Сили Небесні, і святого Ангела Охоронця моого. Знаю, Господи, що недостойний я чоловіколюбства Твого, а достойний усякого осуду і муки. Але, Господи, спаси мене, чи хочу я, чи не хочу! Коли бо [85] праведника спасаєш — нічого великого; і коли чистого милуєш — нічого дивного, бо вони достойні милості Твоєї. Але на мені, грішному, покажи дивну милість Твою, у цьому яви Твоє чоловіколюбство, щоб не перемогла моя злість Твою невимовну благість і милосердя. І як хочеш, владнай мое життя!

Лягаючи в постіль, кажи:

Просвіти очі мої, Христе Боже, щоб не заснув я на смерть, щоб не сказав ворог мій: «Я переміг його».

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу:

Помічником душі моєї будь, Боже, бо ходжу я серед багатьох сітей. Визволи мене від них, Благий, і спаси мене, як Чоловіколюбець.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Преславну Божу Матір, святішу за святих ангелів, невпинно оспівуємо серцем і устами, [86] визнаючи її Богородицею, бо Вона воїстину народила нам Бога втіленого і молиться безперестанно за душі наші.

Молитва до Чесного Хреста

(Цілуючи хрестик та хрестячи постіль)

Нехай воскресне Бог і розвіються вороги Його, і нехай тікають від лиця Його всі, хто ненавидить Його. Як зникає дим, нехай вони зникнуть; як тане віск від лиця вогню, так нехай загинуть біси від лиця тих, хто любить Бога і хто осіняє себе хресним знаменням і в радості промовляє: Радуйся, Пречесний і Животворчий Хресте Господній, що

проганяєш бісів силою на Тобі розп'ятого Господа нашого Ісуса Христа, що до пекла зйшов, і силу диявола подолав, і дарував нам Тебе, Хрест Свій Чесний, на прогнання всякого супротивника. О, Пречесний і Животворчий Хресте Господній, допомагай мені зі Святою Дівою Богородицею і з усіма святыми навікі. Амінь.

Послаб, залиши, прости, Боже, [87] провини наші вільні і невільні, в слові і в ділі, свідомі і несвідомі, вдень і вночі, в разумі і в думці — все нам прости, як Благий і Чоловіколюбець.

Тих, що ненавидять і кривдять нас, прости, Господи Чоловіколюбче. Тим, що добро роблять, добро пошли. Братам і рідним нашим дай те, що вони просять для спасіння і життя вічного. Непомічних відвідай і зцілення даруй. Тим, що в морі, допоможи.

Подорожнім супроводжуй. Православним християнам у боротьбі допомагай. Тим, що служать нам і милують нас, відпущення гріхів даруй. Тих, що просили нас, недостойних, молитися за них, помилуй з великої Твоєї милості. Пом'яни, Господи, раніше спочилих отців і братів наших і упокой їх там, де сяє світло лица Твого. Пом'яни, Господи, братів наших у полоні і визволи їх від усякої біди. Пом'яни, Господи, тих, що плоди приносять і добро роблять у святих Твоїх церквах, і дай їм те, що просять для спасіння і [88] життя вічного. Пом'яни, Господи, і нас, смиренних, грішних і недостойних рабів Твоїх, і просвіти наш разум світлом разуму Твого, і настав нас на шлях заповідей Твоїх, молитвами Пречистої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії і всіх Твоїх святих, бо Ти благословенний на віки віків. Амінь.

ТРИ КАНОНИ (THE THREE CANONS)

(Перед Причастям або як щоденне правило)

ПІСНЯ 1 (Глас 6)

Ірмос: Як по сухому пройшов Ізраїль по безодні стопами, бачачи, як гонитель фараон потопає, взвивав: Пісню перемоги Богові співаймо!

Канон покаянний

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Нині приступив я, грішний і обтяжений, до Тебе, Владики і Бога моого. Не смію глянути на небо, тільки молюся, кажучи: Дай мені, Господи, розум, щоб я плакав гірко за вчинки мої.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

О, горе мені грішному! Понад усіх людей я нещасний, покаяння немає в мені. Дай мені, Господи, слізози, щоб я плакав гірко за вчинки мої.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Безумний, окаянний чоловіче, у лінощах час марнуєш! Подумай про життя своє і навернися до Господа Бога, і плач гірко за вчинки свої.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Мати Божа Пречиста, поглянь на мене, грішного, і від сіті диявольської визволи мене, і на шлях покаяння настав мене, щоб я плакав гірко за вчинки мої.

Канон Богородиці

Пресвята Богородице, спаси нас!

Багатьма спокусами охоплений, до Тебе вдаюся, шукаючи спасіння. О, Мати Слова і Діво, від важких бід спаси мене.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Напади пристрастей бентежать мене, великою печаллю наповнюючи мою душу.
Втихомир її, Отроковице, тишею Сина і Бога Твого, Пренепорочна.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Тебе, що народила Спаса і Бога, молю, Діво: визволи мене від бід, бо до Тебе нині вдаюся, підносячи і душу, і помисли.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Хворого тілом і душою, сподоби мене божественного відвідання і Твоєї опіки, Єдина Богомати, як Блага і Благого Родителька.

Канон Ангелу Охоронцю

Господи Ісусе Христе Боже мій, помилуй мене!

Сподоби раба Твого, Спасе, оспівати і прославити безтілесного Ангела, наставника і охоронця моого.

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Один я лежу в безумстві і лінощах, наставнику мій і охоронцю, не залиши мене на погибель.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу:

Розум мій Твоїми молитвами спрямуй на виконання Божих заповідей, щоб я отримав від Бога відпущення гріхів. Навчи мене ненавидіти зло.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

З моїм Ангелом Охоронцем, Богородице Діво, моли Благодійника за мене, раба Твого, і навчи мене виконувати заповіді Сина Твого і Творця моого.

ПІСНЯ 3

Ірмос: Немає святого, як Ти, Господи Боже мій, що підніс силу вірних Твоїх, Благий, і утверджив нас на камені ісповідання Твого.

Канон покаянний

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Коли будуть поставлені престоли на Страшному Суді, тоді діла всіх людей викриються. Горе тоді буде грішним, посланим у муку! Знаючи це, душа моя, покайся у злих ділах твоїх.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Праведники зрадіють, а грішники заплачуть. Тоді ніхто не зможе нам допомогти, діла наші осудять нас. Тому перед кінцем покайся у злих ділах твоїх.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Горе мені, великому грішнику, що ділами і думками осквернився! Через закам'янілість серця і краплі сліз не маю. Нині піднімися від землі, душа моя, і покайся у злих ділах твоїх.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Ось Син Твій кличе нас, Владичице, і навчає доброму. Я ж, грішний, завжди від добра тікаю. Але Ти, Милостива, помилуй мене, щоб я покаявся у злих ділах моїх.

Канон Богородиці

Пресвята Богородице, спаси нас!

Як Заступнице і Покров життя моого Тебе маю, Діво Богородице. Ти мене спрямуй до пристані Твоєї, Джерело благ, утвердження вірних, Єдина Всехваливна.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Благаю, Діво, душевну тривогу і печалі бурю розвій; Ти бо, Богоневісто, Начальника тиші — Христа народила, Єдина Пречиста.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Благодійника народивши — добра причину, багатство благодіянь усім вилий; Ти бо все можеш, як Христа Сильного в силі носила, Богоблаженна.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Лютими недугами і болісними стражданнями випробовуваному, Діво, Ти мені допоможи. Бо знаю Тебе, Пренепорочна, як невичерпну скарбницю зцілень.

Канон Ангелу Охоронцю

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Всі помисли і душу мою Тобі я віддав, охоронцю мій; Ти ж від усякої напасті ворожої визволи мене.

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Ворог топче мене, і озлоблює, і завжди навчає творити свою волю. Але Ти, наставнику мій, не залиши мене на погибель.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу:

Дай мені співати пісню подяки і щирості Творцеві і Богу і Тобі, доброму Ангелу Охоронцю моєму. Визволителю мій, визволи мене від ворогів, що гноблять мене.

I нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Зціли, Пречиста, мої болючі душевні рани і прожени ворогів, що завжди борються зі мною.

Сіdal'nyi (Sessional Hymn), Глас 6

Про день страшний думаю і плачу за мої лукаві вчинки. Як відповім Безсмертному Царю? Або з якою сміливістю погляну на Суддю я, блудний? Щедрий Отче, Сину Єдинородний і Душе Святий, помилуй мене.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу:

Сіdal'nyi, Глас 2

Любов'ю духовною взиваю до Тебе, охоронцю моєї душі, Ангеле мій пресвятий: покрий мене і захищай завжди від лукавих підступів демонів. До небесного життя наставляй мене, просвічуючи, осяваючи і зміцнюючи мене.

I нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Кондак, Глас 6

Заступнице християн надійна, Клопітнице перед Творцем незмінна! Не погордуй голосами молінь грішників, але випереди як Блага з допомогою нам, що з вірою взвиваємо до Тебе: Поспіши на молитву і потурбуйся про благання, заступаючись завжди, Богородице, за тих, що шанують Тебе.

ПІСНЯ 4

Ірмос: «Христос — моя сила, Бог і Господь», — чесна Церква боголіпно співає, взываючи від чистого розуму, у Господі торжествуючи.

Канон покаянний

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Широкий шлях тут і приємний для насолод, але гірко буде в останній день, коли душа з тілом розлучатиметься. Остерігайся цього, чоловіче, заради Царства Божого.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Чому вбогого кривдиш? Чому затримуєш плату наймитові? Чому брата свого не любиш? Чому за блудом і гордістю гонишся? Залиш усе це, душа моя, і покайся заради Царства Божого.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

О безумний чоловіче! Доки будеш, як бджола, збирати багатство своє? Скоро бо воно загине, як пил і попіл; але ти більше шукай Царства Божого.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Богородице Діво, помилуй мене, грішного, і в чеснотах зміцни, і збережи мене, щоб нагла смерть не застала мене неготовим, і доведи мене, Діво, до Царства Божого.

Канон Богородиці

Пресвята Богородице, спаси нас!

Пристрестей моїх збентеження і бурю моїх провин утихомир, Богоневісто, що народила Господа — Керманича.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Милосердя Твого безодню даруй мені, що Тебе благаю, Ти бо народила Благосердного і Спаса всіх, що Тебе оспівують.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Насолоджуючись Твоїми дарами, Пречиста, ми пісню подяки співаємо Тобі, знаючи Тебе як Богородицю.

Пресвята Богородице, спаси нас!

На постелі хвороби моєї і немочі лежачому, як Благолюбна, допоможи мені, Богородице, Єдина Приснодіво.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Маючи Тебе як надію, і утвердження, і спасіння стіну непорушну, Всехвальна, ми від усіх бід визволяємося.

Канон Ангелу Охоронцю

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Моли Чоловіколюбця Бога, охоронцю мій, і не залишай мене, але життя моє в мирі збережи і подай мені спасіння непереможне.

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Як заступника і охоронця життя моого прийняв я тебе від Бога, Ангеле святий, молю тебе: від усяких бід мене визволи.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу:

Мою мерзоту твоєю святістю очисти, охоронцю мій, і від долі тих, що стоять ліворуч, молитвами твоїми визволи мене, і співучасником слави яви мене.

I нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

У недоумінні лежу я від бід, що оточили мене, Пречиста; швидше визволи мене від них, бо до Тебе єдиної вдався я.

ПІСНЯ 5

Ірмос: Божественним світлом Твоїм, Благий, душі тих, що зрання линуть до Тебе, просвіти, молюся, щоб пізнали Тебе, Слово Боже, істинного Бога, що з мороку гріхів виводить.

Канон покаянний

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Згадай, окаянний чоловіче, як брехні, наклепу, розбою, немочі, лютим звірам через гріхи ти поневолився; душа моя грішна, чи цього ти бажала?

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Тремтять мої члени, бо всіма я згрішив: очима — споглядаючи, вухами — слухаючи, язиком — зло мовлячи, всього себе геєні віддаючи; душа моя грішна, чи цього ти бажала?

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Блудного і розбійника, що покаялися, Ти прийняв, Спасе; я ж один лінощами гріховними обважнів і злим ділам поневолився; душа моя грішна, чи цього ти бажала?

Пресвята Богородицє, спаси нас!

Дивна і швидка Помічнице всім людям, Мати Божа, допоможи мені недостойному, бо цього душа моя грішна бажала.

Канон Богородиці

Пресвята Богородицє, спаси нас!

Наповни, Чиста, серце моє веселістю, Твою нетлінну даючи радість, що Радості
Джерело народила.

Пресвята Богородицє, спаси нас!

Визволи нас від бід, Богородицє Чиста, що Вічне Визволення народила і Мир, що
перевищує всякий розум.

Пресвята Богородицє, спаси нас!

Розсій морок моїх провин, Богоневісто, осянням Твоєї світlostі, Ти, що Світло
Божественне і Предвічне народила.

Пресвята Богородицє, спаси нас!

Зціли, Чиста, душі моєї неміч, відвідання Твого сподобивши, і здоров'я молитвами
Твоїми подай мені.

Канон Ангелу Охоронцю

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Маючи сміливість перед Богом, охоронцю мій святий, ублагай Його визволити мене від
бід, що гнітять мене.

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Світло світле, світло просвіти душу мою, наставнику мій і охоронцю, даний мені від
Бога, Ангеле.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу:

Сплячого мене злим тягарем гріховним, як невисипущий охоронець, збережи, Ангеле
Божий, і піdnими мене на славослів'я твоїм молінням.

I нині, i повсякчас, i на віки віків. Амінь.

Маріє, Владичице Богородице Ненаречена, надіє вірних, ворожу гординю скинь, а тих,
що оспівують Тебе, звесели.

ПІСНЯ 6

Ірмос: Житейське море, збурене бурею спокус, бачачи і до тихої пристані Твоєї
прийшовши, взываю до Тебе: виведи з тління життя моє, Многомилостивий.

Канон покаянний

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Життя на землі блудно прожив я і душу в темряву віддав; нині ж молю Тебе,
Милостивий Владико: визволи мене від цієї неволі ворожої і дай мені розум творити
волю Твою.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Хто творить таке, як я? Бо як свиня лежить у болоті, так і я гріху служу. Але Ти,
Господи, вирви мене з цієї мерзоти і дай мені серце виконувати заповіді Твої.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Піднімися, окаянний чоловіче, до Бога, згадавши гріхи свої, припади до Творця, слізози
проливаючи і стогнучи; Він же, як милосердний, дасть тобі розум пізнати волю Його.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Богородице Діво, від видимого і невидимого зла збережи нас, Пречиста, і прийми
молитви мої, і донеси їх до Сина Твого, щоб Він дав мені розум творити волю Його.

Канон Богородиці

Пресвята Богородице, спаси нас!

Смерті і тління Він спас природу мою, що була ними захоплена, Сам Себе на смерть
віддавши; моли Господа і Сина Твого, Діво, щоб від ворожих злодіянь мене визволив.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Знаю Тебе як Заступницею життя і Охорону надійну, Діво, що напасті спокус розвіюєш і
піdstупи бісівські проганяєш; молюся завжди: від загибелі пристрастей моїх визволи
мене.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Тебе маємо як стіну пристановища і душ вседосконале спасіння, і простір у скорботах,
Отроковице; і Твоїм осянням завжди радіємо. О Владичице, і нині нас від пристрастей
і бід спаси.

Пресвята Богородице, спаси нас!

На постелі нині немічний лежу, і немає зцілення плоті моїй; але Тебе, що народила
Бога і Спаса світу і Визволителя бід, благаю: від погибелі хвороб піdnimi мене.

Канон Ангелу Охоронцю

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Від усіх напастей визволи мене і від скорбот спаси, Ангеле святий, даний мені від Бога,
добрій мій охоронцю.

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Просвіти розум мій, благий, і просвіти мене, молюся тобі, Ангеле святий, і думати завжди корисне навчи мене.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу:

Віджени тривогу від серця моого і бадьорим мене в добрі зміцни, охоронцю мій, і настав мене дивно до тиші життя.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Слово Боже в Тебе оселилося, Богородице, і людям Тебе явило як небесну драбину; Тобою бо до нас зійшов Вишній.

Господи, помилуй (3).

Слава, і нині:

Кондак, Глас 6

Душа моя, чому гріхами багатієш? Чому волю диявола виконуєш? На що надію покладаєш? Схаменися і навернися до Бога з плачем, взиваючи: Милосердний Господи, помилуй мене грішного!

Ікос

Подумай, душа моя, про гірку годину смерті і Страшний Суд Творця твого і Бога: тоді бо Ангели грізні візьмуть тебе, душа, і у вогонь вічний введуть. Тому перед смертю покайся, взиваючи: Господи, помилуй мене грішного!

ПІСНЯ 7

Ірмос: Росоносною піч сотворив Ангел преподобним юнакам, а веління Боже, халдеїв опаляючи, мучителя спонукало взивати: Благословенний Ти, Боже отців наших!

Канон покаянний

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Не надійся, душа моя, на тлінне багатство і на неправедне зібрання; не знаєш бо, кому все це залишиш. Але взивай: Помилуй мене, Христе Боже, недостойного.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Не надійся, душа моя, на здоров'я тілесне і на красу скромину; бачиш бо, як сильні і молоді помирають. Але взивай: Помилуй мене, Христе Боже, недостойного.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Згадай, душа моя, вічне життя і Царство Небесне, приготоване святым, і темряву кромішню, і гнів Божий на злих. І взивай: Помилуй мене, Христе Боже, недостойного.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Припади, душа моя, до Божої Матері і помолися до Ней; Вона бо є швидка Помічниця тим, хто каеться; ублагає Вона Сина Свого, Христа Бога, і помилує Він мене недостойного.

Канон Богородиці

Пресвята Богородице, спаси нас!

Коли захотів Ти влаштувати наше спасіння, Спасе, оселився Ти в утробі Діви, Яку Заступницею світу явив. Благословенний Ти, Боже отців наших!

Пресвята Богородице, спаси нас!

Мати Чиста, ублагай Милостивого, Якого народила Ти, щоб визволитися від провин і душевних скверн нам, що з вірою взивають: Благословенний Ти, Боже отців наших!

Пресвята Богородице, спаси нас!

Скарбницею спасіння і Джерелом нетління Тебе явив Ти, що народила Тебе, і стовпом утвердження, і дверима покаяння для тих, що взивають: Благословенний Ти, Боже отців наших!

Пресвята Богородице, спаси нас!

Тілесних немочей і душевних хвороб, Богородице, зцілення даруй тим, що з любов'ю приходять до покрови Твого, Діво, що Христа Спаса нам народила.

Канон Ангелу Охоронцю

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Будь милостивим до мене і ублагай Бога, Ангеле Господній, бо тебе маю я как заступника в усьому житті моєму, наставника і охоронця, даного мені від Бога навіки.

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Не залиш душу мою нещасну бути вбитою розбійниками на шляху, святий Ангеле, що дана була тобі від Бога непорочною; але настав її на шлях покаяння.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу:

Всю засоромлену душу мою приношу від злих моїх помислів і діл; але випереди, наставнику мій, і зцілення мені подай благими думками, щоб завжди ухилятися мені на праву дорогу.

І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Премудрості наповни всіх і сили божественної, як Іпостасна Премудрість Вишнього, заради Богородиці, тих, що з вірою взивають: Благословенний Ти, Боже отців наших!

ПІСНЯ 8

Ірмос: Із полум'я преподобним росу виточив Ти і жертву праведника водою спалив Ти; все бо твориш, Христе, тільки як схочеш. Тебе прославляємо на всі віки.

Канон покаянний

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Як мені не плакати, коли згадую про смерть? Бачив бо я брата мого, що лежить у гробі без слави і вигляду. Чого чекаю? І на що сподіваюся? Тільки дай мені, Господи, покаяння перед кінцем. (Двічі)

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Вірую, що прийдеш Ти судити живих і мертвих, і всі стануть у своєму чині: старі і молоді, пани і князі, діви і священики; де опинюся я? Тому взиваю: дай мені, Господи, покаяння перед кінцем.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Пречиста Богородице, прийми недостойну молитву мою і збережи мене від наглої смерті, і даруй мені покаяння перед кінцем.

Канон Богородиці

Пресвята Богородице, спаси нас!

Не погордуй тими, що допомоги Твоєї потребують, Діво, що оспівують і прославляють Тебе навіки.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Зцілюєш Ти немочі душі моєї і тілесні болі, Діво, щоб я прославляв Тебе, Чиста, навіки.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Зцілень багатство виливаєш Ти тим, що з вірою оспівують Тебе, Діво, і прославляють невимовне Різдво Твоє.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Відганяєш Ти напасті спокус і пристрастей напади, Діво; тому Тебе оспівуємо на всі віки.

Канон Ангелу Охоронцю

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Від Бога посланий, зміцни життя мое, раба твого, преблагай Ангеле, і не залиш мене навіки.

Святий Ангеле Божий, охоронцю мій, моли Бога за мене грішного!

Ангела тебе благого, душі моєї наставника і охоронця, преблаженний, оспівую навіки.

Благословляємо Отця, Сина і Святого Духа Господа.

Будь мені покровом і заборолом у день випробування всіх людей, коли вогнем будуть випробовуватися діла добрі і злі.

I нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Будь мені помічницею і тишею, Богородице Приснодіво, рабу Твоєму, і не залиши мене бути позбавленим Твого заступництва.

ПІСНЯ 9

Ірмос: Бога людям неможливо бачити, на Нього бо не сміють чини ангельські дивитися; через Тебе ж, Всечиста, явилося людям Слово втілене; Його величаючи, з небесними воями Тебе ублажаємо.

Канон покаянний

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Нині вдаюся до вас, Ангели, Архангели і всі небесні сили, що стоїте біля престолу Божого: моліться до Творця свого, щоб визволив Він душу мою від вічної муки.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Нині плачу до вас, святі праотці, царі і пророки, апостоли і святителі і всі обранці Христові: допоможіть мені на Суді, щоб спас Він душу мою від влади ворожої.

Помилуй мене, Боже, помилуй мене!

Нині зводжу руки до вас, святі мученики, пустельники, діви, праведники і всі святі, що молитеся до Господа за весь світ: щоб помилував Він мене в годину смерті моєї.

Пресвята Богородице, спаси нас!

Мати Божа, допоможи мені, що на Тебе сильно уповаю; ублагай Сина Свого, щоб поставив Він мене, недостойного, праворуч Себе, коли сяде судити живих і мертвих. Амінь.

ПОСЛІДУВАННЯ ДО СВЯТОГО ПРИЧАСТЯ

(Зазвичай читається ввечері перед причастям)

ПІСНЯ 1 (Глас 2)

Серце чисте створи в мені, Боже, і духа правого віднови в нутрі моєму.

Хлібом життя вічного нехай буде мені Тіло Твоє Святе, Господи милостивий, і Чесна Кров, і від усяких недуг зціленням.

Не відкинь мене від лиця Твого і Духа Твого Святого не відніми від мене.

Достойним мене зроби, Христе, причаститися Твого Пречистого Тіла і Божественної Крові, бо я — недостойний, окаянний і осквернений злими ділами.

ПІСНЯ 3

Серце чисте створи в мені, Боже...

Даруй мені, Христе, краплі сліз, що очистять нечистоту серця моого, щоб, очистившись доброю совістю, я з вірою і страхом приходив до причастя Божественних Дарів Твоїх.

МОЛИТВИ ПЕРЕД СВЯТИМ ПРИЧАСТЯМ

(Після псалмів 22, 23, 115 та тропарів читаються молитви святих отців)

Молитва 1-ша (святого Василія Великого):

«Владико Господи Ісусе Христе, Боже наш, Джерело життя і бессмерття... Згрішив я, Господи, згрішив перед небом і перед Тобою, і не достойний споглядати на висоту слави Твоєї... Але прийми і мене, як блудницю, як розбійника, як митника і як блудного сина...»

Молитва 2-га (святого Іоанна Золотоустого):

«Господи Боже мій, знаю, що я не достойний... щоб Тиувійшов під покрівлю дому душі моєї, бо вінувесь порожній і занепалий... Але як Ти заради нас принизив Себе, зійшовши з висоти, так понизь Себе і до смирення моого...»

Молитва 6-та (преподобного Симеона Нового Богослова):

«Від скверних уст, від мерзенного серця, від нечистого язика і душі оскверненої прийми моління, Христе мій... Згрішив я більше за блудницю... але не відкинь мене... Ось приступаю до Твого Тіла і Крові... О диво дивне! Будучи сіном (травою), я причащаюся вогню і не згоряю, але дивно зрошууюсь...»

Вимоги щодо підготовки до Причастя

Підготовка до Причастя в Православній традиції є суврою і охоплює як тілесний, так і духовний аспекти.

Вимога	Деталі
Піст	Утримання від м'яса, молочних продуктів та яєць (зазвичай 1–3 дні). Повне утримання від їжі та води з півночі перед Причастям.
Сповідь	Обов'язкова сповідь перед священником для отримання розгрішення та дозволу на Причастя.
Молитва	Читання «Трьох канонів» та «Послідування до Святого Причастя».
Примирення	Обов'язкове примирення з усіма, з ким були чвари або кому було завдано образи.

ПЕРЕД САМИМ ПРИЧАСТЯМ

(Про себе або пошепки)

«Ось я приступаю до Божественного Причастя.

Творче, не обпали мене причастям,

Бо Ти є Вогонь, що недостойних спалює.

Але очисти мене від усякої скверни».

(Потім вголос разом з вірянами):

«Вірую, Господи, і визнаю, що Ти є воїстину Христос, Син Бога Живого... Вечері Твоєї Таємної сьогодні, Сину Божий, причасником мене прийми, бо ворогам Твоїм тайни не розповів, і поцілунку не дам Тобі, як Юда, але, як розбійник, ісповідую Тебе: Пом'яни мене, Господи, у Царстві Твоєму».

ПОДЯЧНІ МОЛИТВИ ПІСЛЯ ПРИЧАСТЯ

Вступ:

Слава Тобі, Боже! Слава Тобі, Боже! Слава Тобі, Боже!

«Дякую Тобі, Господи Боже мій, що Ти не відкинув мене грішного, а сподобив мене бути причасником Твоїх святынь... Нехай вони будуть мені на зцілення душі і тіла, на прогнання кожного супротивника, на просвітлення очей серця моого...»

Молитва святого Симеона Метафраста:

«Ти добровільно дав мені Тіло Твоє в їжу, Ти вогонь, що недостойних спалює; не обпали мене, Творче мій, але пройди в мої члени, у всі суглоби, в нутрощі, в серце. Теря всіх гріхів моїх спали... суглоби зміцни з кістками разом, почуттів п'ятірню просвіти...»

ТРОПАРІ СВЯТИТЕЛЯМ

Літургія	Святий	Головний зміст
Св. Іоанна Золотоустого	Св. Іоанн Золотоустий	«Благодать уст твоїх, що засяяла як світло вогню, всесвіт просвітила... навчила нас поклонятися Єдиному Богу в Тройці».
Св. Василія Великого	Св. Василій Великий	«По всій землі пройшов голос твій... ти явився непохитною основою Церкви».
Ранішосвячених Дарів	Св. Григорій Двоєслов	«Божественна правда явила тебе стаду твоєму як правило віри, образ лагідності та вчителя повзтрумання».

ЗАКІНЧЕННЯ

Величання Богородиці:

«Достойно є воїстину величати Тебе, Богородицю, завше блаженну і пренепорочну і Матір Бога нашого. Чеснішу від Херувимів і незрівнянно славнішу від Серафимів, що без істління Бога Слово народила, сущу Богородицю, Тебе величаемо».

Будь ласка, підтримайте мене через PayPal своєю любов'ю та молитвами:
paypal.me/lukengo12